

Vuoden 2022 talousarvion neljännesvuosikatsaus tammi–syyskuu

Kunnanhallitus 07.11.2022 § 264
77/02.02.02/2022

Asian valmistelija:
Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Valtioneuvoston asetuksessa 525/2020 on määritelty kunnan raportointivelvollisuus. Asetuksen mukaan raportit on tehtävä kolmen kuukauden välein. *Puolivuotiskatsauksen* on sisällettävä tuloslaskelma ja tase. Lisäksi katsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä ennuste koko vuoden tuotoista ja kuluista. *Neljännesvuosikatsauksen* on sisällettävä tuloslaskelma ja tase. Lisäksi katsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin.

Asetuksen mukaisesti lautakunnat raportoivat kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle 31.3., 30.6., 30.9. ja 31.12. tilanteen mukaisesti.

Vuoden 2022 talousarvion neljännesvuotisraportti tammi–syyskuulta lähetetään esityslistan mukana. Katsauksessa on asetuksen edellyttämät laskelmat.

Tasaisen kertymän mukainen toteuma olisi 75 %. Kunnan tulot ja menot toteutuvat epätasaisesti vuoden aikana, joten toteuma-prosentti syyskuun lopussa voi poiketa tasaisesta kertymästä.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteuma on 84,7 %. Myyntituotoissa on laskutus muilta kunnilta perusopetuksen oppilaista 31.12.2020 tilanteen mukaan. Vuoden aikana laskutetaan kesken lukuvuoden pois lähteneistä oppilaista läsnäolokuukausien mukaan.

Maksutuotoissa on kahdeksan kuukauden varhaiskasvatuslaskutus. Varhaiskasvatusmaksuja voidaan lain mukaan periä vain yhdentoista kuukauden ajalta, lomakuukausi on maksuton.

Koronapandemian aiheuttamia rajoitustoimia oli vielä tammikuun 2022 ajan, jonka takia asiakasmaksujen tuotot saattavat jäädä hiukan alle talousarvion.

Tuet ja avustukset kohdassa on opetus- ja kulttuuriministeriöltä koronapandemiasta johtuvien vaikutusten tasaamiseen saatuja erityisavustuksia. Osan käyttö on päättynyt kesäkuun 2022 lopussa ja osan käyttö jatkuu. Avustuksella palkattavan lisähenkilöstön palkkamenot ja muut mahdolliset menot kirjataan toimintakuluihin ao. kohtaan.

Tuet ja avustukset kohdassa on kirjattu vuodelta 2021 siirtyneet kesken olevien opetustoimen muiden hankkeiden valtionavustukset. Ja vastaavasti vuoden 2022 jälkeen jatkuvien muiden hankkeiden valtionavustukset siirretään tilinpäätöksessä seuraavalle vuodelle. Myös näistä hankkeista aiheutuvat kulut kirjataan toimintakuluihin ao. kohtaan.

Muissa toimintatuotoissa on syyskuun loppuun mennessä toteutuneita käyttöomaisuuden myyntivoittoja noin 377.000 €. Talousarviossa tuotoksi on arvioitu 170.000 €. Tammi–syyskuussa on myyty Hiirenkorvan päiväkotia, Huolin koulun, maa-alue yritykselle ja vanha kunnanvirasto.

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut yhteensä toteuma on 74,8 %. Palkkojen toteuma on 74,3 % ja sivukulujen on 76,7 %. Lomarahat on maksettu kesäkuussa ja se vaikuttaa toteumaprosenttiin. Kesäkuun alusta tuli voimaan virka- ja työehtosopimusten mukainen 2,0 %:n yleiskorotus. Lokakuun alusta tuli voimaan 0,5 % yleiskorotus. Puolivuotis-raportissa sivistystoimelle myönnettiin 235.000 euron lisämääräraha sijaiskuluihin.

Palvelujen ostot

Kunnat maksavat Perusturvakuntayhtymä Akselille kuukausittain 1/12 alkuperäisestä talousarviosta laskettuna (= tasaerälaskutus). Kunnan vuoden 2022 talousarviossa määrärahavaraus on yhtymähallituksen esityksen mukainen eli 19.198.887 euroa. Määräraha on 267.000 euroa vähemmän kuin vuoden 2021 lopullinen toteuma. Ptky Akselin ilmoituksen mukaan Mynämäen kunnan maksuosuus ylittyy noin 1,7 milj. euroa. Kunnanvaltuusto myönsi tämän lisämäärärahan puolivuotisraportissa.

Kunnat maksavat Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille kuukausittain 1/12 alkuperäisestä talousarviosta laskettuna (= tasaerälaskutus). Kunnan vuoden 2022 talousarviossa erikoissairaanhoidon määrärahavaraus on sairaanhoitopiirin esityksen mukainen eli 11.344.596 euroa. Määrärahavaraus on 58.000 euroa enemmän kuin vuoden 2021 lopullinen toteuma. Syyskuun käytön mukainen toteuma on 1.512.000 € (19,1 %) vähemmän kuin tasaerälaskutus. Kuluvana vuonna koko sairaanhoitopiirin palvelujen käyttö on ollut merkittävästi talousarviota alhaisemmalla tasolla. Tämä johtuu ennen kaikkea palvelujen tuotannon haasteista, ei kysynnän rajoittumisesta. Alkuvuoden hankala pandemiatilanne etenkin henkilöstön poissaolojen näkökulmasta, sitä seurannut hoitoalan lakko sekä kasvavat haasteet henkilöstön saatavuudessa ovat rajoittaneet palveluiden tuotantokyvykkyyttä suhteessa suunniteltuun tasoon. Myös siirtoviivehoitopäivien kasvu on ollut merkittävää, niiden ennakoimattomuuden vaikeuttaen alkavien hoitojen toteuttamista. Loppuvuoden toimintaan liittyy edelleen epävarmuuksia siitä, miten ja millä laajuudella tarvittavat palvelut pystytään tuottamaan. Lakon yksittäinen ja välitön vaikutus huhtikuussa

pois lukien, on käyttöperusteinen laskutuskertymä toteutunut noin 95% suunnitellulta tasolta – haasteet jatkunevat myös loppuvuodesta. Sairaanhoidopiiri on tasaerätarkastuksessa loka-joulukuulle pienentänyt laskutusta yhteensä 17,9 milj. euroa. Mynämäen kunnan maksuosuus alenee loka-joulukuulle yhteensä noin 880.000 euroa. Määrärahan vähennys talousarvioon esitetään tässä raportissa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Toteuma on 84,1 %. Lämmityskulujen (66,1 %) ja sähkön (94,8 %) toteumaan vaikuttaa vuodenaika. Sähkön osalta määräraha tulee ylittymään. Toteuma on noin 100.000 euroa enemmän kuin vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Elintarvikehankintojen toteuma on 72,7 %. Oppikirjahankintojen toteuma on 94,4 %. Oppikirjoja hankitaan epätasaisesti vuoden aikana.

Avustukset

Toteuma yhteensä on 78,9 %. Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma on yhdeksältä kuukaudelta 79,2 %. Lasten kotihoidon tuen toteuma on 68,6 %. Tämän vuoden yhdistysten toiminta-avustukset on maksettu lähes kokonaan.

Verotulot

Alkuperäisessä talousarviossa verotulot on Kuntaliiton lokakuu 2021 ennustekehikon mukaiset. Huhtikuun, elokuun ja syyskuun 2022 ennustekehikkojen mukainen ennuste on:

	TA 2022	MTA 2022	ennuste- kehikko 4/2022	ennuste- kehikko 8/2022	ennuste- kehikko 9/2022	ero MTA/ kehikko 9/2022
Kunnan tulovero	27 327 000	26 965 000	26 919 000	26 965 000	26 850 000	-115 000
Yhteisövero	1 116 000	1 767 000	1 568 000	1 767 000	1 797 000	30 000
Kiinteistövero	1 741 000	1 924 000	1 849 000	1 924 000	1 924 000	0
<i>Yhteensä</i>	<i>30 184 000</i>	<i>30 656 000</i>	<i>30 336 000</i>	<i>30 656 000</i>	<i>30 571 000</i>	<i>-85 000</i>

Syyskuun päivityksessä on maltillisia muutoksia verrattuna elokuun päivitykseen. Talouden ja työllisyyden myönteinen kehitys on näkynyt positiivisesti sekä kunnallis- että yhteisöveron viime kuukausien tilityksissä. Kunnallisveron suurin muutos koskee kuluvaan vuoteen ja johtuu jäännösverojen uudesta arvioidusta kertymärytmistä. Yhteisöveron parantunut ennuste selittyy pääosin varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatiolla, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuuksia ja kertymäarvioita ensi vuodesta alkaen. Kiinteistöveroennuste ei muuttunut elokuusta. Syyskuun veroennusteessa on arvioitu, että suurempi osa verovuoden 2021 jäännösveroista kertyisi vasta ensi vuoden alussa ja vastaavasti vähemmän kuluvaan vuoteen. Tämä oletus alentaa kuluvaan vuoteen kertymäarviota noin 100 miljoonalla eurolla verrattuna elokuun arvioon. Arvioiminen on tältä osin hankalaa, kun veronmaksajien maksukäyttäytymistä ei varmuudella tiedetä.

Mynämäen tuloveron tuottoarvio on edelleen laskenut elokuun arviosta. Puolivuotisraportissa tuloveron tuottoarviota vähennettiin 362.000 euroa. Syyskuun kehikossa arvio on laskenut 115.000 euroa elokuuhun verrattuna. Tässä raportissa ei esitetä vähennystä tuloveron tuottoarvioon. Syksyn aikana saadaan vielä ennustekehikko, jonka perusteella voidaan tarvittaessa muuttaa verotuloarviota.

Yhteisövero jatkaa vahvaa kehitystään. Valmistuvan verotuksen 2021 ennakkotiedon mukaan kunnille maksuunpantava yhteisövero kasvaisi yli 40 prosenttia vuodesta 2020. Verokehikossa on kuitenkin sovellettu hieman alhaisempaa arviota. Verovuoden 2021 jäännösveroja odotetaan kuitenkin kertyvän hieman aiempaa arviota enemmän kuluvana vuonna. Verovuoden 2022 maksuunpanoarvio parantui myös elokuusta ja tämä näkyy parantuneena tilityksinä tänä ja ensi vuonna. Maksettava yhteisövero 2023–2026 kasvaa elokuun arviosta edelleen. Suurimpina syinä tähän ovat kuntaryhmän korotetut jako-osuudet. Suurimpana veroperustemuutoksena on varhaiskasvatusmaksun alentamisen kompensatio, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 %-yksikköä vuodesta 2023 alkaen. Yhteisöveron tilitykset kasvavat keskimäärin 150 miljoonaa euroa/vuosi, josta jako-osuusmuutokset käsittävät reilu 100 miljoonaa euroa. Loppu selittyy parantuneesta yhteisöveroennusteesta.

Verotulot yhteensä toteuma on 76,7 %. Kunnan tuloveron toteuma on 76,5 % ja yhteisöveron toteuma 84,3 %. Kiinteistöveron toteuma 72,6 %. Kiinteistöverot tilitetään kunnalle useampana kuukautena. Suurimmat erät on tilitetty heinä-, elo- ja syyskuussa.

Valtionosuudet

Talousarviossa valtionosuudet ovat 19.497.725 €, toteuma on 75,3 %. Kunnat saavat korona-avustusta testaukseen, rokotukseen ja hoitokuluihin. Hakuaika on käynnissä ja se päättyy 4.11.2022. Jäljitykseen kunnille ei enää myönnetä avustusta.

Poistot

Poistot ovat todelliset yhdeksän kuukauden poistot. Koko vuoden poistot tulevat ylittymään noin 90.000 euroa. Raportoinnista annettu asetus edellyttää todellisten poistojen ilmoittamisen neljännesvuosi- ja puolivuotisraporteissa.

Vuoden 2022 talousarvion neljännesvuosikatsaus lähetetään esityslistan mukana.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2022 talousarvion neljännesvuosikatsauksen tammi–syyskuulta ja käyttötalouden tuloarvioiden ja määrärahojen muutokset seuraavasti:

Erikoissairaanhoito ja ympäristö-
terveydenhuolto -tulosalue

880.000 euroa (menon vähennys)

Varhaiskasvatus-tulosalue	-30.000 euroa (menon lisäys)
Kulttuuri ja vapaa-aika -tulosalue	-30.000 euroa (tulon vähennys)

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.